

www.lastrada.org.mk

Open Gate - La Strada
Macedonia
Tel: +389 2 2700 107
Fax: +389 2 2700 367
P.O. box 110, Skopje, 1000
E-mail: lastrada@on.net.mk

МАЛ ПРИРАЧНИК ЗА ГОЛЕМИ ОДЛУКИ

Не дозволувај да бидеш измамена
Имаш начин да си помогнеш

MACEDONIA
La Strada

Open Gate - La Strada
Macedonia
Tel: +389 2 2700 107
Fak: +389 2 2700 367
P.O. box 110, Skopje, 1000
E-mail: lastrada@on.net.mk

Не дозволувај да бидеш измамена Имаш начин да си помогнеш

Ти си на возраст од 14 до 24 години?

Чекаш со нетрпение да го завршиш училиштето?

Сакаш сам/а да ги заработуваш парите?

Мечтаеш да си најдеш добро платена работа?

Размислуваш да заминеш во странство?

Убеден/а си дека во странство животот е поубав и полесен отколку во Македонија?

Сакаш да направиш нешто, за да го промениш животот?

Сакаш да патуваш, да видиш нови нешта ?

Ако со повеќе од
свие прашања
се согласуваш,
ти сериозно
размислуваш
да заминеш во
странство.

Но патиштата кон странство се многу. Ниту еден
од нив не е лесен, особено ако си млад/а и ако
доаѓаш од земја како Македонија.
Не е секогаш како што замислуваме.
Кој пат ќе го одбереш ти?
Ќе те одведе ли тој на вистинското место?

Еден од резултатот може да биде овој:

Са викам Тања. Имам 20 години. Потекнувам од мало гратче. Почнав да размислувам да заминам во странство.

Го запознав Сергеј, рече дека сум многу убава и дека би можела да заработам многу пари како фесто-модел во Италија.

Са се одвиваше многу брзо. Само за неколку дена ми рече дека ми извадил пасош и се друго што ми е потребно. Дури не ми беа потребни ни пари за пат. Са секавам беше нок...

Мојот сон се претвори во кошмар. Наместо во вестоната агенција, завршив во евтин бордел.

БЕВ

Без пари... тепана и измачувана... без документи... затворена и изспирана... без идентитет... купувана и продавана...

со други зборови бев **РОБИНКА!**

ВНИМАНИЕ:

Трговците со луѓе можат да бидат мажи или жени, пријатели или роднини а во некои случаи е дури и родителите... Тие преземаат низа активности со цел примамување на жртвата како лажни ветувања и издами, вадење на документи, превоз, сместување....

Трговијата со луѓе претставува најсурово кршење на човековите права и слободи. Тоа се случува кога младите луѓе се измамани во однос на целите и крајната дестинација на патувањето и се принудени да извршуваат активности против своја волја како на пр: проституирање, присилна работа, пичачење, слугување, извршување криминогени дејствија и тн. Им се одземаат личните документи, службено не постојат, никој не знае дека престсјуваат во државата. Нивниот престој всушност е незаконски.

ЗАТОА ДОБРО Е ДА ЗНАЕШ

Пасошот

е личен документ кој му се издава на државјанин на Република Македонија заради патување и престој во странство, како и за враќање во земјата.

Пасошот

за време на престојот во странство служи за утврдување на идентитетот и како доказ за државјанство.

Патниот лист

го издава дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство на државјанин на Република Македонија, кој во странство останал без патна исправа (пасош).

Секогаш сам/а вади пасош и виза

Не дозволувај никој да го направи тоа наместо тебе

Никому, освен на официјалните органи, не им ги давај своите документи за работа или пасошот, туку само фотокопија од истите!

Визата

е одобрение за патување во странство и таа се издава заедно или повеќе патувања, а рокот на важење се определува во конзуларно-дипломатското претставништво на соодветната земја во Република Македонија

Виза

се издава со рок на важење кој не може да биде подолг од рокот на важењето на пасошот.

ДОГОВОР ЗА РАБОТА

Договорот за работа секогаш ти е неопходен кога заминуваш во странство со цел да работиш

Биди претпазлив/а при склучување на договор за работа

Договорот што го потпишуваш треба задолжително да биде напишан на твојот мајчин јазик или на јазикот кој добро го познаваш и содржината потполно да е јасна.

Договорот треба да биде потпишан, со печат, во два идентични примероци од кои едниот останува за тебе.

Немој да потпишуваш договор ако се сомниваш во неговата вистинитост и законитост или ако условите за работа не ти се допаѓаат.

Немој да потпишуваш договор за работа со агенција или фирма која не поседува лиценца за посредување при работа во странство.

Договорот треба да содржи:

- > местото каде што ќе работиш
- > името на фирмата и одговорното лице во неа
- > условите за работа

- > времетраење на работното време и одмор
- > рок на траење на договорот
- > висина на плата

За да бидеш сигурен/на во однос на правилноста на договорот консултирај се со адвокат, родител, старател или невладина организација.

За информации кои се однесуваат на легалноста на агенцијата или фирмата, како и за трудово-правните односи во земјата каде патуваш, обрати се во Амбасадата (конзуларно-дипломатско претставништво) на соодветната земја во Р.Македонија.

Пред да заминеш во странство на твоите најблиски остави им ги следниве информации:

- > Копија на пасош, виза и договор.
- > Понова фотографија
- > Адреса и телефон на Македонската амбасада во земјата каде патуваш
- > Адреса и телефон од местото каде ќе престојуваш и работиш
- > Име и адреса на работодавецот.
- > Адреса и телефон на пријателите или познаниците (ако имаш) во земјата каде патуваш.
- > Имиња и адреси на луѓето со кои патуваш.

ВНИМАНИЕ:

Редовно одржувај контакт со родителите, старателите и пријателите-Важно е да знаат како си!

Во случај на неволја имај договорено реченица со барем една личност која ќе ја предупредиш дека ти е потребна помош.

Што треба да си понесеш со себе?

- > Адреси и телефонски броеви на незладини организации
- > Адреса и телефон на македонското дипломатско-конзуларно претставništvo во државата во која планираш да заминеш
- > Адреси и телефонски броеви на пријатели, доколку ги имаш во државата во која патуваш
- > Бројот на СОС линијата за информации и превенција од трговија со луѓе во Македонија и земјата каде што патуваш

Ако и покрај се те измамиле за условите за работи, ако си жртва на трговија со луѓе

**НЕ ТРЕБА
ДА ОЧАЈУВАШ
ИМАШ НАЧИН
ДА СИ ПОМОГНЕШ!**

ВНИМАНИЕ:

Ако мислиш дека на било кој начин твоите права се прекршени, задолжително обрати се во нашата амбаса и органите на власта во земјата во која престојуваш. Тие соработуваат во твој интерес и тие ќе ти овозможат издавање на нови документи и безбедно враќање до твојата земја!

Ако си во неволја, не треба да се чувствуваш виновен/на и да се криеш од полицијата. Ти не си тој/таа кој/а што извршил/а прекршок, туку тие што те измамиле.

1. Да побараш помош од полицијата. Во Европските земји полицијата е информирана за тоа што претставува трговијата со луѓе. Затоа најдобро е да отидеш во полициска станица и да раскажеш што ти се случило. Дури и да не разберат дека си жртва на трговија со луѓе со цел присилна проституција, питачење, присилна работа или слугување, полицајтите се должни да ти излезат во пресрет. Можеш да им кажеш дека се плашиш да ја напуштиш полициската станица. Побарај да ти обезбедат преведувач и да ти овозможат контакт со македонската амбасада во дадената земја.

Жртвите на трговија со луѓе не се престапници!

Тие не се виновни што престојуваат незаконски во странство или што поседуваат невалидни документи. Тие насилно се принудувани да грабват нешто што не сакаат. Во некои држави како Холандија, Белгија и Германија жртвите на трговија се заштитени со закон. Тоа значи, дека при најмало сомневање за случај на трговија, лицето е третирано како жртва а не како илегален имигрант.

2. Да се обратиш во Македонската Амбасада во земјата во која што се наоѓаш. Амбасадата е должна да ти помогне. Побарај заштита и контакт со семејството во Македонија. Ако немаш документи или си со невалидни документи, Македонската Амбасада ќе ти издаде соодветен документ со кој ќе можеш легално да се вратиш во Македонија.

Ти не си виновен/на.

Имаш право е да бидеш заштитен/а, а не осудуван/а поради тоа што ти се случило.

3. Да се обратиш во организации кои што даваат помош на жртви на насилство. Во многу земји има специјални СОС телефони за помош на лицата кои претрпеле насилство. Сбиди се да запомниш барем еден ваков телефонски број и при првата можност да се јавиш. Некои организации нудат тајно сместување, каде што можеш да се засолниш додека решиш што ќе правиш понатаму.

**Линија за информација
и превенција од трговија со луѓе**

(00389) 0800 1111

(00389 /2) 2 777 070

24 часа на ден

**Во случај да го повикаш овој број,
ти нудиме:**

- > повратен повик (до колку сакаш);
- > информации кои треба да ги знаеш пред да заминеш во странство;
- > правен совет;
- > информации и помош доколку си во неволја;
- > помош за остварување на контакти со органите на власта;
- > психосоцијална помош;
- > помош за враќање во матичната земја.
- > помош при вадење на документи (доколу ти се одземени)

Трговијата со луѓе, посредување во проституција, засновање ропски однос и превоз на лица во ропски однос се кривични дела кои се казнуваат според кривичниот законик на Р. Македонија.

Член 410-а
Трговија со луѓе

Член 418-б
Криумчарење на мигранти

Член 418-в
Организирање на група и поттикнување на извршување на делата.
Трговија со луѓе и криумчарење на мигранти

Член 418г
Трговија со деца

За повеќе информации
посетете ја веб-страницата
www.pravo.org.mk

ВНИМАНИЕ

За оние што настрадале од трговија со луѓе, постои можност да се сместат времено во прифатилиштето на Отворена Порта!

Тоа е место во кое можеш да престојуваш одредено време, каде ше добиеш храна, облека, помош од специјално обучени луѓе и никој нема да те обвинува за тоа што ти се случило.

Тие ќе ти помогнат да:

- > ја вратиш вербата во себе
- > добиеќ медицинска, психолошка и правна помош
- > оствариш врска со семејството
- > посетуваш обуки/занајтчиски курсеви....

Створена Порта им помага на сите жртви, потенцијални и претпоставени жртви на трговија со луѓе без разлика на возраста, националноста, религиозното убедување или расната припадност. Сите може да добијат различни видови на помош, значајни за психо-физичкото оптоварување и интегрирањево средината.

ЖРТВАТА може да се експлоатира на најразлични начини, по пат на принудна проституција, питачење, принудна работа, принудно извршување на криминогени дејствија, по пат на понуда за лажан брак или лажно усвјување или продажба на органи!

ИНФОРМИРАЈ СЕ ПРЕД ДА ОДЛУЧИШ на

0800 11111

СОС линија за помош од трговија со луѓе

ДИПЛОМАТСКИ И КОНЗУЛАРНИ ПРЕТСТАВНИШТВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО СТРАСТВО

Р. АЛБАНИЈА
Амбасада на РМ во Тирана
Rr. Kavajes, rr. 116, Tirana
+355 4 230 909
+355 4 274 755
+355 4 232 514
makambas@albnnet.net

Р. АВСТРИЈА
Амбасада на РМ во Виена
(покрива и
Словачка република, Јапонија)
Maderstrasse 1/10,
A-1040 Vienna
-43 (0) 1 524 8756
-43 (0) 1 524 8753
vienna@mfa.gov.mk
botschaft@makedonien.co.at

ЗАЕДНИЦА НА АВСТРАЛИЈА
Амбасада на РМ во Камбера
74 Barkis Street, Yarralumla
Canberra
ACT 2600, Australia
- 612 6282 6220
- 612 6282 6229
info@macedonianemb.org.au
http://www.macedonianemb.org.au

КРАЛСТВО БЕЛГИЈА
Амбасада на РМ во Брисел
(покрива и
Големо Војводство Луксембург)
Avenue Louise 209A
1050 Brussels
+32 2 734 66 87
+32 2 732 07 17
brussels@mfa.gov.mk
ambassade.mk@skynet.be

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Амбасада на РМ во Сарајево
Sajkiska 54
Sarajevo
+387 31 306 034
+387 31 269 402
sarajevo@mfa.gov.mk
mak.amb@bih.net.ba

РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА
Амбасада на РМ во Софија
(покрива и Р. Молдавија)
Frederic Jokel-Cline 17
block 2, floor 3, Suite 5
Sofia 1113
+3592 870 15 60
+3592 870 50 98
+387 31 206 034
+387 31 269 402
+387 31 269 401
sofia@mfa.gov.mk
todmak@bgnet.bg

**Културно информативен
центар на РМ во Софија**
Др. Ја. Димитров Директор
Oporiste 7
Sofia 1113
+359 2 946 14 92
kicrm@hotmail.com

КАНАДА
Амбасада на РМ во Отава
130 Albert St, Suite 1006
Ottawa, ON
K1P 5G4,
Canada
+1 613 234 38 82
+1 613 233 18 52
emb.macedonia.ottawa@sympatico.ca

НАРОДНА РЕПУБЛИКА КИНА
Амбасада на РМ во Пекинг
(покрива и ДНР, Кореја, Монголија,
СР Виетнам)
3-2-21, Guo Li Tun
Diplomatic Compound
Post code 100600
Beijing - PR China
+86 10 6532 7545
+86 10 6532 7548
macdebas@public3.bta.net.cn

РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА
Амбасада на РМ во Загреб
Kralja Zvonimira 6/1
10 000 Zagreb
+385 1 45 72 812
+385 1 46 17 291
zagreb@mfa.gov.mk

КРАЛСТВО ДАНСКА
Амбасада на РМ во Копенхаген
Slindergade 28 A, 1. th.
1159 Copenhagen
+45 39 76 69 20
+45 39 76 69 23
copenhagen@mfa.gov.mk

АРАБСКАТА РЕПУБЛИКА ЕГИПЕТ
Амбасада на РМ во Каиро
St 214, B 6/1
Degla, Maadi, Cairo
+202 51 72 106
+202 51 72 122
karo@mfa.gov.mk

РЕПУБЛИКА ЕСТONIЈА
Амбасада на РМ во Талин
Kauartuki 4A-13
10133 Tallinn, Estonia
+372 644 04 04
+372 644 04 84
nenad.kolev@rfa.gov.mk

РЕПУБЛИКА ФРАНЦИЈА
Амбасада на РМ во Париз
(покрива и Португалска Република
и УНЕСКО)
5, rue de la Foyatierade
75116 Paris
+33 1 45 77 10 52
+33 1 45 77 85 71
paris@mfa.gov.mk

СР ГЕРМАНИЈА
Амбасада на РМ во Берлин
Koenigsallee 2, 14193 Berlin
+49 30 890 69 521
+49 30 890 59 522 Ambassador's Office
berlin@mfa.gov.mk
Конзуларно одделение во Берлин
Hubertusallee 5, 14193, Berlin
+49 30 890 69 511
Одделение во Бонн, Германија
Straesschensweg 6, 53113 Bonn
+49 228 92 36 90
bonn@mfa.gov.mk
Конзуларно одделение во Бонн
+49 228/23 79 86

РЕПУБЛИКА ГРЦИЈА
Конзуларна заедница на РМ во Атина
Paradimanti 4.P., Psychiko, 154 52 Athens
+30 210 67 49 585
+30 210 67 49 548
athens@mfa.gov.mk
**Конзуларна за конзуларни, економски
и трговски работи на РМ во Солун**
Tsimiski 43, Thessaloniki
+30 2310 277 347
+30 2310 277 344
dkpsolun@mfa.com.mk

РЕПУБЛИКА УНГАРИЈА
Амбасада на РМ во Будимпешта
"Balogh" u.5., 1022 Budapest
+36 1 33 60 513
+36 1 33 60 511 Consular Dep.
budapest@mfa.gov.mk

РЕПУБЛИКА ИТАЛИЈА
 Амбасада на РМ во Рим
 (покрива и СРВ на Малта)
 Via Reimondes, 73/75, 00198 Rome
 +39 06 94 24 11 09
 +39 06 94 11 470
 roma@mfa.gov.mk

КРАЛСТВО ХОЛАНДИЈА
 Амбасада на РМ во Хаг
 Laan van Meerdervoort 50 - C
 2517 AH Den Haag
 +31 70 427 44 64
 +31 70 427 44 65
 hsgue@mfa.gov.mk

РЕПУБЛИКА ПОЛСКА
 Амбасада на РМ во Варшава
 (покрива и РЈатвија, РЛитванија)
 Krolewiej Maryskiej 40
 02-954 Warszawa
 +48 22 651 73 91
 +48 22 651 72 92
 ambrmar@zigzag.pl

РОМАНИЈА
 Амбасада на РМ во Букурешт
 144, Mihail Eminescu
 Sektor 2, Bucharest
 +40 21 210 08 80
 +40 21 210 59 01
 bucharest@mfa.gov.mk

РУСКА ФЕДЕРАЦИЈА
 Амбасада на РМ во Москва
 (покрива и Р.Белорусија)
 Смирњин Улјанова 16,
 корпус 2, entrance 8, floor 1
 Suite 508&510, 117292 Moscow
 +7 495 124 33 37
 +7 495 124 33 39
 moscow@mfa.gov.mk

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 Амбасада на РМ во Белград
 (покрива и Државата Израел)
 Gospodar Jevremovica 34
 11000 Belgrade
 +381 11 328 49 24
 +381 11 328 46 6
 belgrade@mfa.gov.mk

РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА
 Амбасада на РМ во Љубљана
 Prešernova Cesta 2, 1000 Ljubljana
 ++386 1 421 00 21
 ++386 1 421 00 22
 makamb@iol.net

КРАЛСТВО ШПАНИЈА
 Амбасада на РМ во Мадрид
 Calle Durr Kallion de la Cruz, 107 2B
 28006 Madrid
 +34 91 571 72 98
 +34 91 571 34 81
 emb.mkd.madnd@gmail.com

КРАЛСТВО ШВЕДСКА
 Амбасада на РМ во Стокхолм
 (покрива и Норвешка,
 Р.Финска и Р.Естонија)
 Riddargatan 35 P.O. Box 1012R
 100 55 Stockholm
 +46 8 667 18 30
 +46 8 667 21 45 (Consular Dept.)
 stockholm@mfa.gov.mk

ШВАЈЦАРСКА КОНФЕДЕРАЦИЈА
 Амбасада на РМ во Берн
 (Исто така покрива и Латвија и Литванија)
 Kirchenfeldstrasse, 10, CH - 3005 Bern
 ++41 31 352 06 02
 ++41 31 352 06 10
 bern@mfa.gov.mk

РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА
 Амбасада на РМ во Анкара
 (покрива и С.Арабија, О.А.Емирати,
 К.Кавказ, Киргиска Реп.,
 Азербејџанска Реп. и Узбекистан)
 Karaca sokak 24/5-6
 Gaziosmanpaşa, Ankara
 +903 12 439 05 04
 +903 12 439 92 08
 ankara@mfa.gov.mk

УКРАИНА
 Амбасада на РМ во Киев
 Iván Fedorov 12, Kiev, 03150
 +380 44 238 66 16
 +380 44 238 66 17
 kiev@mfa.gov.mk

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА
 Амбасада на РМ во Лондон
 (покрива и Ирска и Р.Исланд)
 Suite 2, 18 & 22, Buckingham Court
 7-8-9, Buckingham Gate
 London SW1E 8PE
 +44 207 976 0535
 +44 207 976 0538
 info@macedonianembassy.org.uk

САД
 Амбасада на РМ во Вашингтон
 2129 Wyoming Ave., NW
 Washington D.C. 20008
 +1 202 867 0501
 +1 202 667 2104 (Ambassador's Office)
 washington@mfa.gov.mk

РЕПУБЛИКА ЧЕШКА
 Амбасада на РМ во Прага
 Belbítova 4/392, 12000 Prague 2
 Czech Republic
 +420 227 521 193
 +420 227 521 179
 prague@mfa.gov.mk

ПОСТОЈАНИ МИСИИ НА Р.МАКЕДОНИЈА

ПОСТОЈАНА МИСИЈА НА Р.МАКЕДОНИЈА ПРИ МЕЃУНАРОДНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ВО ВИЕНА
 Engelberggasse 5/7
 A - 1100 Vienna
 +431 524 87 02
 +431 524 81 91
 mission_vienna@mfa.gov.mk

ПОСТОЈАНА МИСИЈА НА Р.МАКЕДОНИЈА ПРИ ЕЗ. БРИСЕЛ
 Avenue Louise 209A, 1050 Brussels
 +32 2 735 51 08
 +32 2 732 51 11
 mission_eu@mfa.gov.mk

МИСИЈА НА Р.МАКЕДОНИЈА ПРИ НАТО, БРИСЕЛ
 NATO HQ - JA Building
 Blvd. Leopold III, 1110 Brussels
 +32 2 707 27 62
 +32 2 707 27 60
 mission_nato@mfa.gov.mk

ПОСТОЈАНА МИСИЈА НА Р.МАКЕДОНИЈА ПРИ УНЕСКО ВО ПАРИЗ
 5, rue de la Faisanderie, 75116 Paris
 +331 45 77 10 50
 +331 45 77 85 77
 paris@mfa.gov.mk

ПОСТОЈАНА МИСИЈА НА Р.МАКЕДОНИЈА ПРИ СОЗЕТОТ НА ЕВРОПА ВО СТРАЗБУР
 13, rue André Jung 13
 67000 Strasbourg, France
 +33 388 37 17 00
 +33 388 37 19 04
 rp.macedonia@troe.fr

ПОСТОЈАНА МИСИЈА НА Р.МАКЕДОНИЈА ПРИ ФАО ВО РИМ
 Piazza F. M. Lante 03/2-8, Rome
 +39 06 635 878
 +39 06 634 826

ПОСТОЈАНА МИСИЈА НА Р.МАКЕДОНИЈА ПРИ ОБДИНЕТИ НАЦИИ, ЖЕНЕВА
 143, rue de la Confédération, CH - 1202 Geneva
 +41 22 731 29 30
 +41 22 731 29 39
 geneve@mfa.gov.mk

ПОСТОЈАНА МИСИЈА НА Р.МАКЕДОНИЈА ПРИ ОБДИНЕТИ НАЦИИ, ЊУ ЈОРК
 886 United Nations Plaza
 Suite 517, New York, N.Y. 10017
 +1 212 308 8504
 +1 212 308 8724
 newyork@mfa.gov.mk

Забелешки

Поважни Телефони